

Dimissionstale 2023

Kære gæster, Kære studenter,

En gymnasieårgang som jer er som en vildtvoksende eng med alt fra mælkebøtter og bellis til tulipaner, orkidéer og solsikker. I er en mangfoldig gruppe og har udvist store forskelle i måder at lære på og være på.

Vi kunne ikke have undværet en eneste af jer og er begejstrede over, at I har kunnet slå rod i visdommens have. Jeg håber, den næring, I har suget fra BG, vil danne grobund for en blomstrende fremtid, hvad enten det bliver som vildskud eller kultiveret drivhusplante. Som 3.s skriver i Blå Bog: "Vi vil tænke tilbage på BG-tiden med smil på læben. For på trods af (mange) bommerter, så vil vi udelukkende kalde det livets dans på røde roser"

Så smukt kan det siges.

Og min (lidt overstadige) pointe er egentlig bare, at den mangfoldighed, I repræsenterer, understøtter vigtigheden af, at gymnasiet skal have plads til mange forskellige unge. Der ligger et dannende, udviklende og demokratisk perspektiv i, at gymnasiet er et tilbud for alle unge, der er motiverede og har et tilstrækkeligt fagligt indgangsniveau. Og som er openminded for at møde mennesker, der ikke bare er som dem selv.

Adgangskravene til gymnasiet diskuteres meget i øjeblikket. Børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye vil afskaffe uddannelsesparathedserklæringen og alene lade karaktergennemsnittet være adgangsgivende. Derfor bliver **tallet** det centrale i debatten og der regnes på, hvor mange der kan komme ind/ikke kan komme ind med et karaktergennemsnit på 5, 6 eller 7. Og hvordan det fordeler sig **geografisk, på køn, socialgrupper, etnicitet** osv. Dybest set er det et (gammelt) politisk ønske at flytte nogle unge væk fra gymnasiet (STX) og over i en mere erhvervsrettet uddannelsesretning. Det skal være så svært at komme i gymnasiet, at en stor gruppe unge på forhånd opgiver.

Den canadiske ishockeyspiller Wayne Gretzky sagde engang (citeret efter én af vores dygtige lærere, Karsten): Man misser 100 % af de skud, man ikke tager.

Eller skud, man ikke plukker, hvis vi skal blive i blomstermetaforen. Et karaktergennemsnit på 5 giver væsentlig flere skud end 6 og 7.

Måske skulle man fremfor at fokusere på, **hvordan man forhindrer unge i at vælge gymnasiet**, prøve at tale erhvervsuddannelserne op og styrke den undervisningsmæssige kvalitet på disse uddannelser. **F.eks. overveje**, hvordan kan erhvervsskolerne gøre det bedre og **hvad** er det, de gør rigtig godt? Hvad er det gymnasiet kan, som erhvervsuddannelserne kunne lade sig inspirere af? Man kan jo næppe undre sig over, at en ungdomsuddannelse, der har succes (Dvs.STX) bliver efterspurgt, når de unge, der har været igennem den, **sammen med deres forældre**, roser uddannelsen for det faglige indhold, det sociale sammenhold og de store muligheder for videreuddannelse og karriere. Uanset den enkelte elevs konkrete oplevelse er **fortællingen** om gymnasietiden, altid en succes.

Det er de bedste år i ens ungdomsliv.

Det er **fortællingen** om erhvervsuddannelser, som erhvervsuddannelserne skal arbejde med. Den kommer nemlig ikke af sig selv – vi véd, det kræver hårdt arbejde - og slet ikke gennem tvangsflytning af eleverne.

Jeg var i slutningen af maj til møde med nogle gamle elever – studenter fra BG i 2022 – som havde opfordret BG til at arrangere en reunion-fest for gamle årgange. Faktisk har vi her i 2023 15-års jubilare, der gerne vil festligholde jubilæet. Det er jo skønt, at ønsket om festligt gensyn med gamle gymnasieklassekammerater er så stærkt, at de gamle BG-elever vil arrangere reunion. Det kan jeg kun bakke op om. Og det er en af styrkerne ved den gymnasiale ungdomsuddannelse: det er **den samhørighed**, der opstår i gymnasietiden og som giver lyst til at mødes igen og snakke gamle dage og fælles minder samt udforske, hvad hinanden har lavet siden gymnasietiden.

At blive en del af dét fællesskab er i sig selv et mål for mange af vore unge mennesker. De bedste år i ens ungdomsliv.

Jeg oplevede på en nylig afholdt studietur til London med sympatiske 2.h, hvordan eleverne ubesværet surfede mellem fællesskaber i små grupper og den store klassegruppe. Mit arbejde som voksen studietursledsager (sammen med deres engelsklærer Jens) bestod primært i faglige aktiviteter og "tantesnak". Det var især under traveturene fra et punkt til et andet (i London) og på Sportspubben, at der var mulighed for at komme lidt dybere samtalemæssigt end smalltalk. Under sådan en samtale udbrød én af drengene, at han var ked af, at HF kun tog 2 år, for lige om lidt skulle han allerede igen forlade BG og han syntes, det bare var gået så stærkt. Jeg blev som rektor helt rørt, for det var så bekræftende for BGs relevans og vores arbejde med uddannelsen.

Så da halvdelen af eleverne næste dag hen på eftermiddagen drog til Arsenal for at se Emirates Stadium, foreslog jeg energisk de tilbageblevne, at vi sammen tog rundt i London og kiggede på seværdigheder, bl.a. Londons eneste kirke med kuppel.

De var så søde. Undskyldte sig med, at de var trætte og trængte til at slappe lidt af på værelserne. Takkede pænt for tilbuddet. **Men nej.** Og så så jeg Skt. Pauls Cathedral i ensom majestæt – med stor begejstring.

Vi **var** også meget sammen på den studietur, så det var sikkert fint nok lige at puste ud med mobilen fremfor endnu en historisk kulturel tourdeforce med rektor.

Jeg vil i øvrigt gerne slå et slag for mobiltelefonen som ledsager på en studietur. Den er eminent til at skabe rejseminder, faglige minder, dokumentere oplevelser, finde hinanden, vække hinanden, være vejviser, reservere pladser, bestille bord, ringe hjem om flyforsinkelse og sikkert meget mere. Genial ganske enkelt. Indrømmet at mobilen kan være tidsrøver og tage alt for meget opmærksomhed, den debat kender vi vist alle, men som teknologisk studietursledsager er den uovertruffen.

Og nu jeg er ved slagene.

Jeg vil også gerne slå et slag for studieturen som en super ramme om klassens fællesskab. Det var så bekræftende at iagttage, hvordan alle h'erne var en del af små og store grupper og selv organiserede f.eks. madlavning i hosteletets køkken. I en tid, hvor det konstateres, at mange unge

føler sig presset og har svært ved at skabe gode relationer, kan en studietur som en velarrangeret tryk ramme skabe rum for udfoldelsen af relationer og fællesskaber. Jeg oplevede, at 2h i en uge værdsatte hinandens selskab og rummede hinandens forskelligheder – uden pres.

Det er min erfaring, at den oplevelse går igen hos mine kolleger, der har rejst med andre klasser i år – og at det ikke har ændret sig siden Brøndby Gymnasiums første studieture for mange år siden. Det indebærer, at man er afsted med hinanden, på ens præmisser med klare regler og rammer for samværet, med nogle enkelte faglige opgaver og frihed under ansvar, når programmet overholdes. Som lærerledsager får du et indtryk af eleverne, hver især som de unge mennesker, de er og i de fællesskaber, de indgår i – uden at sætte tal på.

BGs fokus på idræt synes jeg også er med til at fremme de unges erfaringer med at indgå i små og store fællesskaber, når de sammen skal lave projekter og performe i fællesskab. Det var også i år til studentermiddagen en kæmpe fornøjelse at se idrætslærernes (kærlige) parodier på diverse opvarmningsprogrammer med eleverne – syn for guder, simpelthen 😊

Endelig spiller BGs størrelse ind. At vende tilbage for fuld udblæsning ovenpå Corona, var nok en udfordring for mange. Faktisk ville man helst pleje den nærmeste familie og de tætteste relationer. BG og BGs lærere var endda savnet. Eleverne så frem til fysisk at være sammen igen. Det tror jeg bl.a. skyldtes vores størrelse. BG er ikke et kæmpe mylder af elever og lærere, man skulle træde ind i igen efter måneders isolation. Det tror jeg forskrækkede mange på de store gymnasier. BG er mere den udvidede familie. Eller overdriver jeg en anelse her – fremmer forståelsen.

Først nu i 2023 kan de store festivaler igen mønstre mange tusinde frivillige og gode billetsalg, men det har taget år at nå dertil. Når vi derfor høre tale om unge, der har svært ved fællesskaber og krav om, at nu må politikerne gribe ind, så kan vi bestemt også genkende det på BG, men jeg ser ikke endnu en politisk regulering som løsning. Jeg tror, vi skal lade de unge finde deres egen vej ind i de fællesskaber, de gerne vil være en del af. Og det skal de have tid, rum, fordybelse og (voksen)støttede rammer til.

Jeres ungefællesskaber er endnu domineret af fysiske personer, rigtige mennesker, men avatars og robotvenskaber er på vej og der tegner sig konturer af helt nye fællesskaber.

I forlader BG, inden den nye ChatGPT for alvor udfordrer undervisningen og eksamensafholdelsen. Men I skal i gang med uddannelser og senere jobs, hvor kunstig intelligens vil være en aktiv medspiller.

Kan ChatGPT hjælpe med mere effektive, kompetente og sikre opgaveløsninger ville det da være en stor aflastning og dermed også frisættelse af ressourcer til andre opgaver. Kan AI indgå i teknologiske løsninger i f.eks. daginstitutioner og på sygehuse og plejehjem, kan de frivillige ressourcer bruges på **opnormeringer** med flere faguddannede personaler. **Bedre normeringer** ville samtidig gøre uddannelserne mere attraktive - også for jer - og imødekomme kritikken af f.eks. daginstitutionerne som utilstrækkelige ift. at aktivere de små og have tilstrækkeligt med varme hænder.

Dermed være ikke sagt, at vi ikke skal være enormt opmærksomme på farerne derude, men det er da dumt at begrænse unges adgang til skærme i et samfund, som er digitaliseret. Vi skal kende og forske i de teknologiske muligheder og deres potentiale, vide hvordan de kan bruges og anvendes i virksomhederne og så skal vi lære de unge at håndtere AI kvalificeret, intelligent og kritisk. Det skal gymnasiet løse – det bør være en kerneopgave til gavn for vores adfærd overfor hinanden og med AI. Det vil helt sikkert bidrage til styrkelse af demokratiet, at vi opnår faglig indsigt i de digitale teknologier. Forhåbentlig har I fået en god dosis digital teknologiforståelse med fra jeres år her på BG. Det er i hvert fald én af vores 3 målsætninger.

Vi skal lære af hinanden og nogle er klogere end andre og derfor værd at lytte til, men ingen er så dum, at han/hun ikke kan finde sig selv.

I er en mangfoldig årgang i ordets smukkeste betydning. Vi har oplevet, at I som klasser og årgang har lært at rumme hinandens forskelligheder og at I accepterer hinanden for dem, I er. Det er en god egenskab at få med sig. (Citat, let omskrevet, AKP og KT i årets blå bog)

Tillykke med jeres eksamen og held og lykke med at finde jer selv.

Pia